

Besluit CHI

Registratienummer
25.1112228

Onderwerp

Peilbesluit Zijpe, Callantsoog en 't Hoekje

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van **datum** nr. **<nummer>**;

gelet op artikel 2.41 van de Omgevingswet, artikel 6.9 van de Omgevingsverordening NH2022 en de toelichting bij dit besluit welke tevens de motivering van het besluit bevat;

gehoord de commissie Water en Infrastructuur;

b e s l u i t :

1. de reactie op de ten aanzien van het ontwerpbesluit ingebrachte zienswijzen vast te stellen overeenkomstig de nota beantwoording zienswijzen in bijlage 2;
2. voor het gebied in de Zijpe, Callantsoog en polder 't Hoekje een peilbesluit vast te stellen conform de bij dit besluit behorende bijlage 1 met daarin aangegeven de peilgebiedsgrenzen (op de kaart), het peilbeheer en de waterpeilen (in de tabellen);
3. met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit de volgende besluiten in te trekken:

Tabel 1: Vigerende peilbesluiten

Naam besluit	Vaststelling	Goedkeuring ¹
Keur van het waterschap de zijpe en hazepolder – afdeling E, I, KP, W, Z, 't Zijpereiland en gebied 2774	25-10-1976	09-11-1976
Afdeling NG en ZG-ZM Zijpe en Hazepolder	16-3-2001	14-09-2001
Afdeling C Zijpe en Hazepolder	15-6-2001	28-11-2001
Afdeling F Zijpe en Hazepolder	15-6-2001	28-11-2001
Afdeling H-ON Zijpe en Hazepolder	15-6-2001	28-11-2001
Afdeling LQ Zijpe en Hazepolder	23-11-2001	30-05-2002
Afdeling OT-PV Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
Afdeling I-zuid Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
Afdeling NS Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
Hazepolder Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
St. Maartenszee Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003

¹ Per 1 januari 2009 is de verplichting van goedkeuring door GS vervallen.

Datum
27 januari 2026

Petten Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
Gebied 2775 Zijpe en Hazepolder	25-10-2002	18-02-2003
Afdeling D Zijpe en Hazepolder	29-10-2003	19-03-2004
Callantsoog	29-10-2003	19-03-2004
Afdeling AB Zijpe en Hazepolder	12-12-2012	
Afdeling NMR Zijpe en Hazepolder	12-12-2012	
Boskerpark, partiële herziening Callantsoog	19-12-2014	
Peilbesluit polder 't Hoekje	13-05-2015	31/03/2015
Waterberging LQ, partiële herziening afdeling LQ	20-09-2017	

4. met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit het peilbesluit Schermerboezem & VRNK-boezem, vastgesteld 14 mei 2014, 13.47659 gedeeltelijk in te trekken voor de onder 2 bedoelde gebieden en voor het overige het peilbesluit Schermerboezem & VRNK-boezem in stand te laten;
5. te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na die van bekendmaking;
6. te bepalen dat de gewijzigde waterstanden worden ingesteld na het gereedkomen van de daarvoor benodigde werken (omschreven in bijlage 3) en tot dat moment de waterstanden te handhaven overeenkomstig het onder 3 vermelde peilbesluit.

Aldus besloten in de openbare vergadering van <datum>

van het college van hoofdingelanden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

ir. R.P.G. Bosma

Beroep

Beroep tegen het peilbesluit staat open voor een ieder die een zienswijze heeft ingediend, en voor belanghebbenden (ongeacht of zij een zienswijzen indienden). Beroep kan worden ingediend met ingang van de dag na die waarop het besluit bekend is gemaakt gedurende een periode van zes weken. Het beroepschrift moet worden gericht aan de Rechtbank Noord-Holland, sector Bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en tenminste naam en adres van de indiener, dagtekening van het beroep, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht en de gronden van het beroep, bevatten. Als u beroep instelt moet u griffierecht betalen. Het beroep schorst niet de werking van het besluit. Als u wilt dat het besluit wordt geschorst kunt u zich richten tot de voorzieningenrechter van de rechtbank met een verzoek om voorlopige voorziening.

Datum
27 januari 2026

Documenten kunnen ook worden ingezien op het kantoor van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) aan het Stationsplein 136, 1703 WC Heerhugowaard, op werkdagen gedurende de openingstijden van 9.00 uur tot 17.00 uur.

Nadeelcompensatie

Degenen die als gevolg van dit peilbesluit schade lijdt kan op grond van artikel 15.1 van de Omgevingswet een verzoek doen tot vergoeding. Het hoogheemraadschap heeft in de [Verordening nadeelcompensatie HHNK 2023](#) vastgelegd op welke wijze een verzoek om nadeelcompensatie wordt behandeld.

Een A0-versie van Kaart 1 staat in Bijlage 4, hierop staat het peilbesluit in detail weergegeven.

Datum
27 januari 2026

Waterpeil en waterstand

In het peilbesluit stelt het hoogheemraadschap de waterpeilen vast; de waterstanden die zoveel mogelijk in stand worden gehouden of de bandbreedte waarbinnen het waterpeil kan variëren onder normale omstandigheden. De bijbehorende afvoernorm is gebaseerd op een afvoer die gemiddeld één dag per jaar wordt bereikt of overschreden; hiervoor wordt 14,4mm/etmaal aangehouden. De werkelijk optredende waterstand is afhankelijk van de locatie binnen het peilgebied, de hoeveelheid neerslag die gevallen is in combinatie met de stuwstand, de doorstroombreedte van de stuw of in combinatie met de instelling en capaciteit van een gemaal, en in combinatie met de afmetingen van de wateren en kunstwerken. Bij zeer weinig neerslag is de waterstand gelijk aan de stuwhoogte. Hoe meer neerslag er is gevallen, des te dikker de waterstraal die over de stuw stroomt. De gemalen worden geregeld door het instellen van een aan- en afslagpeil; het gemiddelde hiervan is de peilinstelling. In buitengewone omstandigheden kan het peilbeheer en de optredende waterstand afwijken van het peilbesluit.

Jaarrond vast peilbeheer

Bij jaarrond (vast)peil stelt het hoogheemraadschap de stuw in overeenkomstig de aangegeven stuwhoogte en houdt deze het gehele jaar zo. In de zomer wordt de waterstand op peil gehouden door water aan te voeren. Bij zeer weinig neerslag is de waterstand gelijk aan de stuwhoogte. Bij normale neerslag, zal de waterstand tot enkele decimeters kunnen stijgen.

Het jaarrond (vast)peil geldt voor de onderstaande peilgebieden:

Datum
27 januari 2026

Code	Jaarrond vast peilbeheer
	Stuwhoogte of peilinstelling gemaal [NAP +m]
2030-11	0,1
2030-12	0,01
2030-13	-0,1
2030-15	-0,8
2030-16	-0,1
2030-22	0,15
2030-24	-0,25
2120-01	-1,6
2751-06	-0,6
2756-03	-1,15
2758-04	-1,6
2765-01	-1,1
2766-02	-1,3
2766-03	-1,1
2767-05	-1,15
2779-01	-0,5
2779-04	0,02
2781-09	-1

Seizoensgebonden peilbeheer

Bij seizoensgebonden (zomer/winter) peil stelt het hoogheemraadschap de stuw in overeenkomstig de aangegeven stuwhoogte voor dat seizoen. De hoogte wordt aangepast in maart/april en september/oktober. De overgangen tussen het zomer- en winterseizoen vinden geleidelijk plaats en zijn afhankelijk van de optredende grondwaterstanden, de weersverwachting, alsmede van het grondgebruik. In de zomer wordt de waterstand op peil gehouden door water aan te voeren. Bij zeer weinig neerslag is de waterstand gelijk aan de stuwhoogte. Bij normale neerslag, zal de waterstand tot enkele decimeters kunnen stijgen.

Het seizoensgebonden (zomer/winter) peil geldt voor onderstaande peilgebieden:

Datum
27 januari 2026

Code	Seizoensgebonden peilbeheer	
	Stuwhoogte of peilinstelling gemaal winter [NAP +m]	Stuwhoogte of peilinstelling gemaal zomer [NAP +m]
2020-07	-0,9	-0,6
2751-03	-1	-1,2
2751-05	-1,1	-0,8
2756-04	-1,05	-0,85
2756-07	-1	-0,7
2756-08	-1,6	-1,4
2758-03	-1,15	-0,95
2758-05	-1,1	-0,75
2758-06	-1,95	-1,65
2758-07	-1,3	-1,1
2758-08	-1,3	-1
2758-09	-1	-0,8
2765-02	-1,1	-0,75
2767-03	-1,35	-1,1
2767-08	-1,5	-1,3
2768-03	-1,2	-1,35
2769-03	-0,85	-0,55
2769-04	-1,2	-0,7
2772-01	-1,45	-1,25

Jaarrond dynamisch peilbeheer

Bij jaarrond dynamisch peilbeheer stelt het hoogheemraadschap de peilregulerende kunstwerken in overeenkomstig het aangegeven peil. En indien nodig wordt actief geanticipeerd om de berging of watervoorraad te optimaliseren, door op basis van ervaringen de peilinstelling te wijzigen binnen de gestelde grenzen. Afhankelijk van de neerslagintensiteit wordt de stuwhoogte automatisch aangepast om het ingestelde waterpeil in stand te houden. Het aan- en afslagpeil van het gemaal wordt zo ingesteld dat het gemiddelde waterpeil tussen de onder- en bovengrens ligt. Het hoog waterpeil behorende bij een afvoer van 14,4mm/etmaal is maximaal gelijk aan het bovengrenspeil.

Datum
27 januari 2026

Jaarrond dynamisch peilbeheer geldt voor onderstaande peilgebieden:

Code	Jaarrond dynamisch peilbeheer		
	Peilinstelling [NAP +m]	Ondergrens [NAP +m]	Bovengrens [NAP +m]
2020-02	-1,2	-1,3	-1,1
2020-03	-0,6	-0,7	-0,6
2020-04	-0,5	-0,7	-0,5
2030-01	-0,9	-1	-0,8
2030-25	-0,55	-0,65	-0,45
2756-02	-2,2	-2,35	-2,05
2758-09	-2,6	-2,7	-2,5
2763-05	-1,5	-1,6	-1,4
2766-01	-1,8	-1,8	-1,5
2774-01	-0,5	-0,55	-0,4
2781-01	-1,5	-1,6	-1,4
2781-02	-1,8	-1,85	-1,75
2781-03	-2,1	-2,2	-2
2781-04	-2,05	-2,1	-2
2781-05	-2,35	-2,45	-2,25
2781-06	-0,8	-0,85	-0,75
2781-07	-1,2	-1,3	-1,1
2781-08	-1,9	-2	-1,8

Seizoensgebonden dynamisch peilbeheer

Bij seizoensgebonden dynamisch peilbeheer stelt het hoogheemraadschap de peilregulerende kunstwerken in overeenkomstig het aangegeven peil voor dat seizoen. De overgangen tussen de seizoenen vindt geleidelijk plaats in maart/april en september/oktober en zijn afhankelijk van de optredende grondwaterstanden, de weersverwachting, alsmede van het grondgebruik. Indien nodig wordt actief geanticipeerd om de berging of watervoorraad verder te optimaliseren door op basis van ervaringen de peilinstelling te wijzigen binnen de gestelde grenzen. Het hoog waterpeil behorende bij een afvoer van 14,4mm/etmaal is maximaal gelijk aan het bovengrenspeil in de zomer.

Seizoensgebonden dynamisch peilbeheer geldt voor onderstaande peilgebieden:

Datum
27 januari 2026

Code	Zomerseizoenen dynamisch peilbeheer			Winterseizoenen dynamisch peilbeheer		
	Peilinstelling [NAP +m]	Ondergrens [NAP +m]	Bovengrens [NAP +m]	Peilinstelling [NAP +m]	Ondergrens [NAP +m]	Bovengrens [NAP +m]
2020-01	-0,8	-1	-0,6	-1	-1	-0,8
2020-05	-0,6	-0,7	-0,6	-1	-1	-0,6
2020-06	-0,4	-0,7	-0,4	-0,85	-0,85	-0,4
2030-02	-0,4	-0,8	-0,2	-0,6	-0,8	-0,2
2030-03	-0,45	-0,8	-0,4	-0,75	-0,8	-0,4
2030-04	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4
2030-05	-0,2	-0,55	-0,15	-0,5	-0,55	-0,15
2030-09	-0,05	-0,2	0,01	-0,15	-0,2	0,01
2030-10	0,05	-0,4	0,1	-0,35	-0,4	0,1
2030-17	-0,55	-0,8	-0,5	-0,75	-0,8	-0,5
2030-18	-0,3	-0,65	-0,25	-0,6	-0,65	-0,25
2030-19	-0,15	-0,5	-0,1	-0,45	-0,5	-0,1
2030-20	-0,1	-0,25	-0,05	-0,2	-0,25	-0,05
2030-21	0,35	0,1	0,4	0,15	0,1	0,4
2030-23	-0,25	-0,6	-0,1	-0,55	-0,6	-0,1
2030-27	-0,3	-0,6	-0,3	-0,6	-0,7	-0,3
2751-01	-0,6	-0,8	-0,5	-1	-1,1	-0,8
2751-02	-0,3	-0,6	-0,25	-0,7	-0,8	-0,5
2751-04	-0,3	-0,6	-0,25	-0,7	-0,75	-0,4
2756-01	-1,65	-1,95	-1,6	-1,95	-2	-1,65
2756-05	-0,5	-0,5	-0,4	-0,7	-0,7	-0,7
2756-06	-0,5	-0,5	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
2757-01	-1,7	-1,9	-1,65	-2	-2,05	-1,8
2758-01	-0,35	-0,7	-0,3	-0,8	-0,85	-0,5
2758-02	-1,85	-2,05	-1,8	-2,1	-2,15	-1,85

Datum
27 januari 2026

2759-01	-0,6	-0,8	-0,55	-0,8	-0,85	-0,6
2759-02	-0,5	-0,65	-0,45	-0,65	-0,7	-0,5
2763-01	-1,35	-1,5	-1,3	-1,5	-1,55	-1,35
2763-02	-0,6	-0,8	-0,55	-0,8	-0,85	-0,6
2763-03	-0,9	-1,15	-0,85	-1,15	-1,2	-0,9
2763-04	-0,7	-1	-0,65	-1	-1,05	-0,8
2764-01	-0,5	-0,8	-0,45	-0,8	-0,85	-0,5
2764-02	-0,6	-0,9	-0,55	-0,9	-0,95	-0,6
2767-01	-1,7	-1,85	-1,65	-1,9	-2	-1,8
2767-02	-2	-2,25	-1,95	-2,35	-2,4	-2
2768-01	-1	-1,2	-0,95	-1,2	-1,25	-1
2768-02	-0,9	-1	-0,7	-1	-1,1	-0,9
2769-01	-0,7	-1	-0,65	-1,2	-1,25	-0,9
2769-02	-0,7	-1	-0,65	-1,1	-1,15	-0,75
2772-02	-0,6	-0,9	-0,55	-0,9	-0,95	-0,7
2772-03	-0,85	-1,25	-0,8	-1,25	-1,3	-0,9
2773-01	-0,65	-0,8	-0,6	-0,9	-0,95	-0,8
2780-01	-0,75	-0,8	-0,7	-0,9	-1	-0,8
2780-02	-0,35	-0,4	-0,3	-0,7	-0,8	-0,6
2785-01	-0,5	-0,55	-0,45	-0,7	-0,8	-0,6
2785-02	-0,4	-0,6	-0,3	-0,7	-0,75	-0,5

Flexibel peilbeheer

Bij flexibel peilbeheer stelt het hoogheemraadschap de stuw in overeenkomstig de aangegeven hoogte en houdt dit het gehele jaar zo. Bij onvoldoende neerslag mag de waterstand uitzakken tot het ondergrenspeil. In de zomer wordt het ondergrenspeil in stand gehouden door water aan te voeren. Bij normale neerslag, zal de waterstand tot enkele decimeters kunnen stijgen boven de stuwhoogte.

Datum
27 januari 2026

Flexibel peilbeheer geldt voor onderstaande peilgebieden:

Code	Flexibel peilbeheer	
	Stuwhoogte [NAP +m]	Ondergrenspeil [NAP +m]
2030-26	-0,15	-0,35
2020-08	-0,4	-0,7
2766-04	-1,5	-1,65
2779-02	-0,1	-0,2
2785-03	-0,5	-0,7
2785-04	-0,5	-0,7

Datum
27 januari 2026

Bijlage 2 – Beantwoording Zienswijzen

<nota beantwoording zienswijzen: tabel zienswijzen>

Datum
27 januari 2026

Bijlage 3 – Lijst met aan te passen kunstwerken

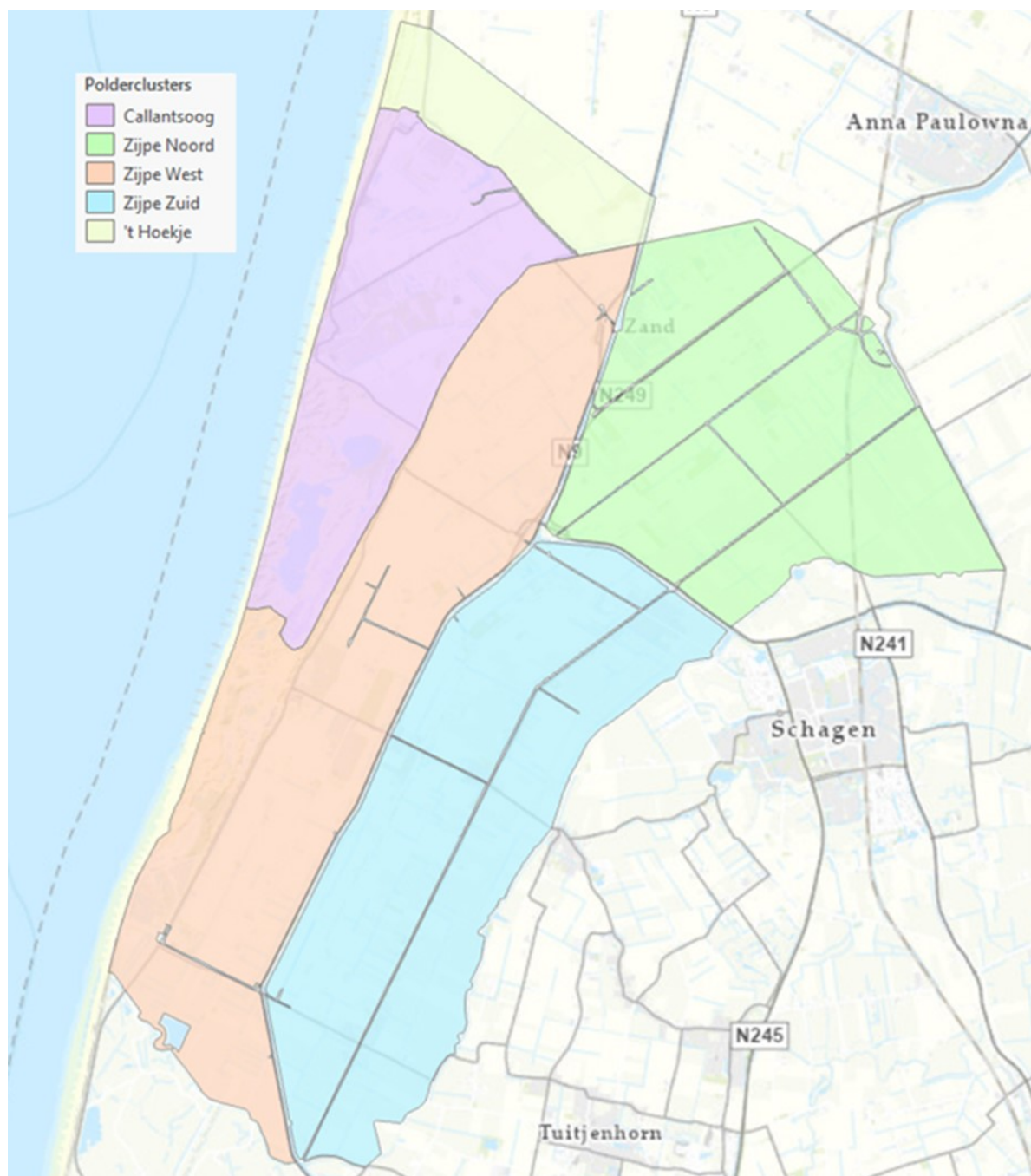
	Peilgebieden	Beschrijving	X-coördinaat	Y-coördinaat
1	2799-01 en 2779-02	Nieuwe stuw tussen twee 'nieuwe' peilgebieden	106115,01	530992,2
2	2763-03 en 2766-03	Nieuwe stuw/dam tussen twee 'nieuwe' peilgebieden	112756,06	534719,19
3	2768-02 en 2768-01	Twee nieuwe stuwen of peilscheidende duikers om peilgebieden van elkaar te scheiden. Ter hoogte van Korte Ruigeweg nr. 26.	113677,63	536584,57
4	2768-02 en 2768-01	Twee nieuwe stuwen of peilscheidende duikers om peilgebieden van elkaar te scheiden. Ter hoogte van Korte Ruigeweg nr. 28	113904,84	536999,85
5	2785-01 en 2785-03	bestaande stuw automatisch maken om schoon water uit de duinen (dat richting Wildrijk stroomt) te scheiden van water uit landelijk gebied. Ter hoogte van het 'Heilige Water'.	108206,51	533933,86
6	2785-01 en 2785-03	terugslagklep met huidige peilgrens verwijderen, bij heilig water	108572,79	534670,72
7	2785-03 en boezem	Nieuw gemaal. Om oude gemalen NMR en NS te vervangen	109653,07	534662,36
8	2785-03 en 2751-02	nieuwe stuw om aanvoer vanaf afdeling NS naar nieuwe gemaal te reguleren. Wordt peilgebiedsgrens	109670,34	534674,47
9	2785-03 en boezem	gemaal NMR is aan vervanging toe	109230,21	534835,48
10	2751-02 en boezem	gemaal NS is aan vervanging toe	110078,56	535498,63
11	2780-02 en 1000-01	kering op duiker verplaatsen van duiker KDU-CB-28 naar KDU-Q-34106	107297,07	529998,36
12	2767-07 en 2767-08	duiker kerend maken en in beheer nemen	113841,12	536035,31
13	2767-07 en boezem	duiker kerend maken en in beheer nemen	113850,05	536043,45
14	2767-07 en 2767-06	duiker kerend maken en in beheer nemen	113896,88	536076,39
15	2767-08 en 2767-01	duiker kerend maken en in beheer nemen	113867,71	535929,34
16	2767-06 en 2767-05	duiker kerend maken en in beheer nemen	114002,98	536154,89
17	2767-07 en 2767-04	duiker kerend maken en in beheer nemen	113935,49	536021,99
18	2767-04 en 2767-01	duiker kerend maken en in beheer nemen	114269,91	535884,02
19	2767-05 en 2767-01	duiker kerend maken en in beheer nemen	114376,85	536136,94
20	2751-01 en 2751-06	Duikers wordt peilgrens. Kerend maken en in beheer nemen	112028,37	538795,87
21	2751-01 en 2751-06	Duikers wordt peilgrens. Kerend maken en in beheer nemen	111842,23	539061,78
22	2030-13	verwijderen peilscheiding uit duiker: is straks een peilgrens meer	110204,68	539983,37
23	2030-13 en 2030-21	Stuw plaatsen voor duikers (in bocht) om peilgrens te verplaatsen	109993,53	540353,98
24	2030-03 en 2030-05	Stuw in beheer nemen: wordt peilgrens	109582,13	538777,9
25	2030-25 en 2030-01	Stuw opheffen: oude grens peilgebied.Deze wordt aangepast	109950,27	541299,83
26	2030-25 en 2030-01	Stuw opheffen: oude grens peilgebied.Deze wordt aangepast	110147,8	541234,31
27	2030-25 en 2030-01	Stuw bouwen: hier komt nieuwe peilgrens	110061,98	541264,95
28	2030-25 en 2030-01	Stuw bouwen: hier komt nieuwe peilgrens. Of duiker kerend maken	109974,47	541337,78
29	2020-07 en 2020-01 2040-2030-02 en	Stuw of duiker in beheer nemen. Dit wordt peilgrens van 2020-07	112137,38	540853,42
30	2030 I Nieuw	Stuw moet automatisch worden	108676,09	538338,77
31	2758-05	Stuw in beheer nemen: wordt peilgrens	107991,64	529984,65
32	2780-03	Kering uit duiker verwijderen	107460,74	530254,9

Datum
27 januari 2026

Bijlage 4 – Peilbesluitkaart Zijpe, Callantsoog en 't Hoekje

De peilbesluitkaart in A0-formaat is raadpleegbaar onder corsanr. 26.0008283.

Toelichting bij het peilbesluit

Figuur 1: Peilbesluitgebied Zijpe, Callantsoog en 't Hoekje, inclusief duiding van de polderclusters

Datum
27 januari 2026

Inleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zorgt dat een peilbesluit actueel is en in ieder geval is toegesneden op veranderingen in zowel de omstandigheden ter plaatse als de aanwezige functies en belangen. Tussen 2009 en 2019 zou het gehele beheergebied worden voorzien van nieuwe peilbesluiten; de basis. Dit is uitgelopen en Zijpe en Callantsoog is het laatste gebied waarvoor de periodieke herziening wordt vastgesteld. In dit rapport wordt – in het kader van deze tienjarige herzieningscyclus – het peilbesluit voor het gebied Zijpe en Callantsoog toegelicht.

Het peilbesluit is conserverend van aard; het vastleggen van het dagelijks gevoerde peilbeheer. Een belangrijk uitgangspunt voor het vastleggen van de peilen is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de huidige praktijksituatie. In het hele plangebied worden de huidig gevoerde peilen vastgelegd. Als uitzondering hierop wordt een aantal lopende ontwikkelingen meegenomen, waarbij wel een nieuwe afweging is gemaakt om het peil vast te stellen, in plaats van het huidig gevoerde peil vast te leggen. Eventuele wijzigingen mogen geen nadelige effecten voor de aanwezige functies tot gevolg hebben.

Het gebied 't Hoekje is meegenomen in dit peilbesluit omdat het vigerende peilbesluit, uit 2015, leidde tot verzilting van het oppervlaktewatersysteem. In de praktijk worden in 't Hoekje hogere peilen gevoerd dan vastgesteld in het peilbesluit, om deze verzilting tegen te gaan. In dit peilbesluit worden deze praktijkpeilen vastgelegd. Vanwege de geografische ligging van 't Hoekje, grenzend aan de polders van Callantsoog, wordt het gebied meegenomen in de periodieke herziening voor de Zijpe en Callantsoog.

Proces

Bij het opstellen van het nieuwe peilbesluit is rekening gehouden met de verschillende belangen en functies in het plangebied. Hiervoor zijn, vooruitlopend op het opstellen van het peilbesluit, gesprekken gevoerd met agrariërs en agrarische belangenorganisaties, natuurorganisaties en andere overheden binnen het gebied. De wensen en eisen die naar voren kwamen uit deze gesprekken zijn, waar mogelijk, opgenomen in het herziene peilbesluit.

Leeswijzer

In de hoofdstukken hieronder staat eerst een gebiedsbeschrijving, inclusief ontstaansgeschiedenis van het gebied. Hierna volgen de algemene uitgangspunten van het peilbesluit en hierna een toelichting op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van vigerende peilbesluiten.

Datum
27 januari 2026

Gebiedsbeschrijving

Het peilbesluitgebied ligt in de gemeente Schagen en wordt begrensd door de Oude Schoorlse zeedijk, Westfriesse (zee)dijk, Slikkerdijk, Zijper(zee)dijk, Noordschinkeldijk en de Scheidingsvliet.

De Zijpe heeft een aandijkingslandschap en de polder Callantsoog bestaat uit nollen en een vlaktenlandschap. De polder 't Hoekje is gelegen op een grote zandplaat en bedijkt bij de aanleg van het Noordhollandsch kanaal. De voorkomende functies zijn met name bollenteelt en veelteelt. Daarnaast zijn verschillende delen aangewezen als weidevogelleefgebied en natuur.

In onderstaande paragrafen staat de ontstaansgeschiedenis van het gebied. In bijlage 4 staat een kaart met het watersysteem in het plangebied (A0). In Bijlage 5 staat een overzicht met fysieke gebiedskenmerken van het plangebied, zoals grondsoort, grondgebruik en maaiveldhoogte.

Ontstaansgeschiedenis en vorming van het landschap

Bedijking van de kwelders (1200-1600)

Vanaf omstreeks 1200 begint de vorming van het landschap zoals we dat nu kennen. Het gebied bestaat dan uit het waddeneiland 't Oge tussen Sipe en het Heersdiep en ten oosten daarvan een waddengebied met slenken en wad afzettingen van zeeklei en zand. Er volgt een tijd van bedijking en strijd tegen stormvloeden.

Aangelegde dijken vormen de grenzen

De oost- en zuidgrens van de Zijpe zijn ontstaan bij de aanleg van de Westfriesche Omringdijk en Schoorlse Zeedijk omstreeks 1250. Door de beschutting van de duinen konden de kwelders aan de oostzijde van Callantsoog al snel (vóór 1328) bedijkt worden, dit gebeurde stukje bij beetje. Eerst De Sande, daarna de Jewelpolder (1540) en de Uitlandse Polder (1552) door de aanleg van Noord- en Zuidschinkel tussen het eiland en de juist aangelegde Zijpsedijk. Aan de noordzijde van de Zijpe wierp men aan de rand van de wadplaat met een gebogen tracé een zeedijk op die in het oostelijk deel uit slikken bestond.

Rond 1570 bijna geheel Holland onder water door stormvloeden en oorlog

De Allerheiligenvloed van 1 november 1570 leidde tot het onder water komen te staan van bijna geheel Holland. In 1573 werd de Zijpe onder water gezet om de Spanjaarden ten noorden van Alkmaar weg te houden. En rond Kerstmis 1573 braken ook nog de Hondsbossche en de Oude Schoorlsche zeedijk door.

Definitieve bedijking beging 1600

In 1597 is de Zijpe definitief droog gelegd en daarna volgde de herdijking van de ondergelopen Callantsoger polders. In 1610 wordt het ontstane Oogmergat tussen Callantsoog en de Helmdijk afgedicht en in 1612 werd ook de verlenging van de Helmdijk en Noordschinkeldijk hersteld, waardoor de polder Callantsoog definitief bedijkt raakte. Het Vlak van Petten, waar het 'laatste' dorp is gevestigd, werd later pas bedijkt met de aanleg van Spreeuwendijk in 1699.

In 1818 werd het Koegras ingepolderd, samen met de aanleg van het Noordhollandsch kanaal. Polder 't Hoekje vormt hier het zuidelijk deel van en kreeg haar eigen naam rond 1909. Het Noordhollandsch kanaal werd aangelegd tussen Den Helder en Amsterdam via Alkmaar. Vooral in 1822 werd het traject door de Zijpe gegraven, door een groot deel van de Ooster Egalementsloot te verbreden. En in 1936 werd een verbinding over water met het nabijgelegen marktstadje Schagen gerealiseerd door een het nieuwe kanaal bij De Stolpen te verbinden met het Noordhollandsch

Datum
27 januari 2026

kanaal. Met de inpoldering van de Anna-Paulowna polder werd ook het gebied ten oosten van het kanaal en polder 't Hoekje afgesloten van de zee, rond 1846. Polder 't Hoekje werd in het begin vooral gebruikt als weide en hooiland, met minimale bebouwing.

Structuren binnen de bedijkingen

De afwatering van de Zande bij Callantsoog liep langs de Voorweg naar de Helmdijk. Tussen de Voorweg en de nollen van Abbesteden lag de Venne en ten noordoosten daarvan Callens en Bos(ker)polder. De Jewelpolder en Uitlandschepolder met de watering zijn ook nog goed te herkennen.

In de Zijpe (Figuur 2) volgt het kavelschema de loop van de vroegere getijdageul het St. Maartenszwin, welke is vergraven tot de Grootte Sloot. Tijdens de inundatie in 1573 slibde de bestaande vaarten dicht met zand, wat een goede ondergrond werd voor bijvoorbeeld de Ruigeweg. Loodrecht op deze wegen kwamen vanuit Keins, Schagen, St. Maarten en Eenigenburg wegen. De landerijen tussen de wegen werden afdelingen genoemd en elk met een letter aangeduid (zie Figuur 2). Tussen de langswegen werden Egalementsloten aangelegd die het water afvoerden richting het noorden. Ook ten noorden van de dwarswegen kwam een vaart. De Zijpe loosde overtollig binnenwater via enkele sluizen op zee.

Figuur 2: Afdelingen van de Zijpe en Callantsoog (in het noorden), zoals historisch ontstaan (Zijpermuseum [lit. 16])

Datum
27 januari 2026

Het gebruik van de gronden

Vanaf 1970: overgang van veeteelt naar bollenteelt

In de jaren zeventig ontwikkelde het areaal bloembollenland in Zijpe zich spectaculair. Dat kwam door een combinatie van de invoering van de melkquotum en (milieu-)regelgeving en de opkomst van de teelt van lelies. Om de grond nog geschikter te maken voor bollenteelt, werd grof zeezand opgebracht, soms wel met 50 tot 60 centimeter. In 2008 restte nog 1600 ha 'blijvend grasland'. Ook in polder 't Hoekje het gebruik van de grond langzaamaan veranderd van grasland naar bollenteelt. Door verbetering van de ontwatering en de ruilverkaveling kon de grond voor andere functies worden benut. Ook de bebouwing nam toe, al ligt deze nog steeds grotendeels aan de randen van de polder, langs de Scheidingsvliet en de dijken.

Rond Callantsoog langzaam meer recreatie en natuur

De grond rond Callantsoog was arm. Op de slecht te gebruiken gronden ontstond natuur, zoals bijvoorbeeld het Kooijbos en de diverse nollen. Ten zuiden van Callantsoog ligt het beschermde natuurgebied Zwanenwater met de grootste natuurlijke duinmeren van Europa. Vanaf 1920 richt men zich in Callantsoog steeds meer op het toerisme. Boerenbedrijven worden camping en er werden diverse vakantieparken aangelegd. Het plan voor Boskerpark is het recentste voorbeeld van plannen voor ontwikkeling van recreatie en natuur. In de afgelopen jaren heeft Landschap Noord-Holland in het gebied tussen de duinen en de Nollen van Abbesteden natuur ontwikkeld. En Natuurmonumenten heeft het zuidelijke deel van de Uitlandsche polder zo ver mogelijk teruggebracht naar de staat van vóór de inpoldering rond 1600.

Huidig gebruik van de gronden is vastgelegd in de Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland (LGN5) [lit. 2].

Watersysteem

Afwatering en bemalingen

De gronden rond Callantsoog werden zonder bemaling af door middel van de Koetensluis in de Noordschinkeldijk. Vanaf 1612 werd eerst alleen de Boskerpolder bemalen door een molen. Omdat de Boskermolen voor overlast zorgde in de overige polders, leidde dit in 1911 tot grootschalige aanpassing van het watersysteem. Er werd een nieuw kanaal gegraven vanaf het Noordhollandsch kanaal naar Abbesteden en een gemaal geplaatst voor de aan- en afvoer van water. In 1967 werd bij Koetensluis een gemaal geplaatst en werd de toevoertocht uitgediept. Bij het uitbreidingsplan Uytterland in 1975 werd een gemaaltje nodig geacht.

De afdelingen in het oosten en zuiden van de Zijpe zijn vanaf het begin door molens bemalen. In de afdelingen M en G stonden zelfs twee molens, in het zuiden en noorden. In de afdelingen in het westen kwamen alleen molens als daar aanleiding toe was. De molens in de Zijpe zijn pas laat vervangen door elektrische gemalen. Door de aanleg van de grote vaarwegen werd het oorspronkelijke stelsel van bemaling grotendeels verstoort. De Zijpe kent nu nog negentien op zichzelf staande bemalingseenheden en daarnaast wateren enkele gebieden direct af op de Schermerboezem.

In polder 't Hoekje wordt water ingelaten vanaf de watergang bij de Noordschinkeldijk, een zijtak van het Noorhollandsch kanaal. In het westen halen enkele telers water uit de Scheidingsvliet. Water afvoer loopt via een hoofdwatergang in het midden van de polder, richting het in 2014 gerealiseerde gemaal 't Hoekje, die uitslaat op de Scheidingsvliet.

Datum
27 januari 2026

In het vlak van Petten in de wijk Nolmerban wordt water opgemalen uit de Burgervaart, die onderdeel is van de Schermerboezem. Het dorp en het ten noorden daarvan gelegen Korfwater voert onder vrij verval af op de Hazepolder. De Hazepolder staat in open verbinding met de Hargervaart (Schermerboezem).

Recente aanpassingen watersysteem

In het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) [lit. 11] is de studie Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier (BWN) [lit. 9] uitgevoerd. Dit resulteerde in een programma Wateropgave (WO.1) met maatregelen die tussen 2004 en 2017 zijn uitgevoerd.

Peilgebieden en peilafwijkingen

In 2013 is in het gebied een inventarisatie uitgevoerd van de peilregulerende kunstwerken. Het resultaat van de inventarisatie is dat er meer gedetailleerde data beschikbaar kwam en dat maakte dat een aantal peilgebieden gewijzigd zijn om de bestaande situatie beter weer te geven.

Zijpe

In de afdelingen AB en NMR en 't Hoekje heeft dit geleid tot een herinrichting van het watersysteem. In de afdelingen C, zuider G, I-noord, KP, OT-PV, LQ en Z zijn bergingsgebieden aangelegd. Daarnaast zijn diverse stuwen geautomatiseerd en zijn enkele gemalen vergroot.

Callantsoog

In de polder Callantsoog zijn diverse stuwen geautomatiseerd en zijn de bergingen Boskerpark en Zijperzeedijk aangelegd.

't Hoekje

In polder 't Hoekje is berging 't Hoekje gerealiseerd. In 2014 is een nieuw gemaal, ook genaamd 't Hoekje, gerealiseerd aan de Nieuweweg nabij de Scheidingsvliet, ter vervanging van het oude gemaal [lit. 1].

Toelichting op het peilbesluit

Uitgangspunten peilbesluit

Het peilbesluit is conserverend van aard; uitgangspunt is het vastleggen van het dagelijks gevoerde peilbeheer. In het hele plangebied worden de huidig gevoerde peilen vastgelegd, met uitzondering van een aantal locaties waar peilen worden vastgelegd om ontwikkelingen mogelijk te maken. Eventuele wijzigingen mogen geen nadelige effecten voor de aanwezige functies tot gevolg hebben.

Hieronder staan eerst de algemene aanpassingen die zijn opgenomen in het peilbesluit, deze gelden voor het hele plangebied. Hierna staat per poldercluster de specifieke aanpassingen beschreven.

Algemene uitgangspunten

Dynamisch seizoensgebonden peil

In het peilbesluit is, waar mogelijk, overgegaan van seizoensgebonden peil naar dynamisch seizoensgebonden peil. In een analyse van de droogleggingsnormen en aanwezige functies kwam

Datum
27 januari 2026

naar voren dat een dynamisch seizoensgebonden peil beter aansluit bij de behoeften dan een seizoensgebonden peil [lit. 15].

De automatisering van een aantal kunstwerken in het gebied maakt dynamisch peilbeheer mogelijk. Bij een geautomatiseerd kunstwerk wordt elk kwartier een waterstand gemeten en past de constructie zich automatisch aan om het ingestelde peil te handhaven. Tegelijk met metingen en automatisering zijn de kunstwerken ook op afstand te bedienen; er kan snel genoeg geanticipeerd worden en de peilinstelling kan worden aangepast aan de veranderde situatie.

Een dynamisch seizoensgebonden peil kan alleen worden doorgevoerd in peilgebieden met een automatisch kunstwerk. Binnen het plangebied zijn dit 25 peilgebieden.

Het vigerende zomer- en winterpeil is aangehouden als peilinstelling voor de zomer en winter. De onder- en bovengrenzen in de zomer en winter zijn vastgesteld op basis van gemeten waterstanden van de afgelopen vijf jaar en in afstemming met de gebiedsbeheerders.

Bij vier peilgebieden is niet het huidige zomerpeil vastgesteld als streefpeil in de zomer, omdat uit een analyse bleek dat dit peil niet langer aansluit bij de aanwezige functie en droogleggingseis. Uit metingen van de waterstand in de afgelopen vijf jaar bleek dat dit peil in de praktijk ook niet gehanteerd wordt. Voor deze vier peilgebieden is het praktijkpeil vastgelegd. Het gaat om de volgende drie peilgebieden:

Polder cluster Zijpe West:

- 2751-01: het vigerende zomerpeil is hier NAP -0,5 m. Dit peil leidt in de praktijk tot een te kleine drooglegging voor de aanwezige functie van bollenteelt. Daarom wordt in het nieuwe peilbesluit een streefpeil vastgesteld van NAP -0,6 m voor de zomer. Het winterpeil sluit wel aan bij de droogleggingseis.
- 2785-02: het vigerende zomerpeil is hier NAP -0,3 m. Dit peil leidt in de praktijk tot een te kleine drooglegging voor de aanwezige functie van bollenteelt. Hier wordt in het nieuwe peilbesluit een streefpeil vastgesteld van NAP -0,4 m voor de zomer. Het winterpeil sluit wel aan bij de droogleggingseis.

Polder cluster Zijpe Noord:

- 2768-02: het vigerende zomerpeil is hier NAP -0,6 m. Dit peil leidt in de praktijk tot een te kleine drooglegging. Uit metingen blijkt dat dit peil in de praktijk niet gevoerd wordt. Hier wordt in het nieuwe peilbesluit een streefpeil vastgesteld van NAP -0,9 m voor de zomer.

Polder cluster Zijpe Zuid:

- 2763-03: het vigerende zomerpeil is hier NAP -0,85 m. Dit peil leidt in de praktijk tot een te kleine drooglegging. Uit metingen blijkt dat dit peil in de praktijk niet gevoerd wordt. Hier wordt in het nieuwe peilbesluit een streefpeil vastgesteld van NAP -0,9 m voor de zomer.

Bij deze vier peilgebieden wordt het huidig gevoerde zomerpeil vastgelegd als streefpeil voor de zomer in het peilbesluit.

Datum
27 januari 2026

Bergingsgebieden

Als onderdeel van programma Wateropgave zijn bergingsgebieden in het plangebied gerealiseerd. Deze bergingsgebieden bestaan al en zijn dus onderdeel van de huidige praktijksituatie. Daarom zijn de bergingsgebieden opgenomen in dit peilbesluit.

Niet alle bergingsgebieden worden vastgelegd als apart peilgebied. Bij sommige bergingsgebieden is het peil onder normale omstandigheden hetzelfde als in het omliggende gebied. Bij extreme neerslag kan het peil binnen het bergingsgebied hoger worden omgezet dan dat van de omgeving, om water te bergen. In dit geval vormt het bergingsgebied geen apart peilgebied, maar is het onderdeel van het grotere peilgebied waar het in ligt.

Sommige bergingsgebieden worden niet door HHNK beheerd maar door derden. In dit geval vormt het bergingsgebied ook geen apart peilgebied, maar is het onderdeel van het peilgebied waar het in ligt. Mocht de derde partij een ander peil voeren dan is vastgelegd voor het peilgebied dan is hiervoor een vergunning voor een peilafwijking afgegeven.

Nieuwe codering

In dit peilbesluit is de nieuwe methode van naamgeving voor peilgebieden doorgevoerd, in de gebieden waar dit nog niet was gebeurd. In de nieuwe codering worden alleen cijfers gebruikt en geen letters, zoals in het oude systeem. In onderstaande toelichting wordt de nieuwe codering aangehouden.

Veranderingen t.o.v huidige praktijksituatie

De instreek van dit peilbesluit is om de in de praktijk gehanteerde peilen vast te leggen, waarbij voor lopende ontwikkelingen in het gebied een afweging is gemaakt tussen voortzetten van het bestaande peilbeheer of aanpassen aan de ontwikkeling. Om de ontwikkelingen mogelijk te maken, is hieronder per ontwikkeling de aanpassingen ten opzichte van het vigerende en in de praktijk gevoerde peil beschreven, per poldercluster (zie Figuur 1).

Poldercluster Zijpe Noord

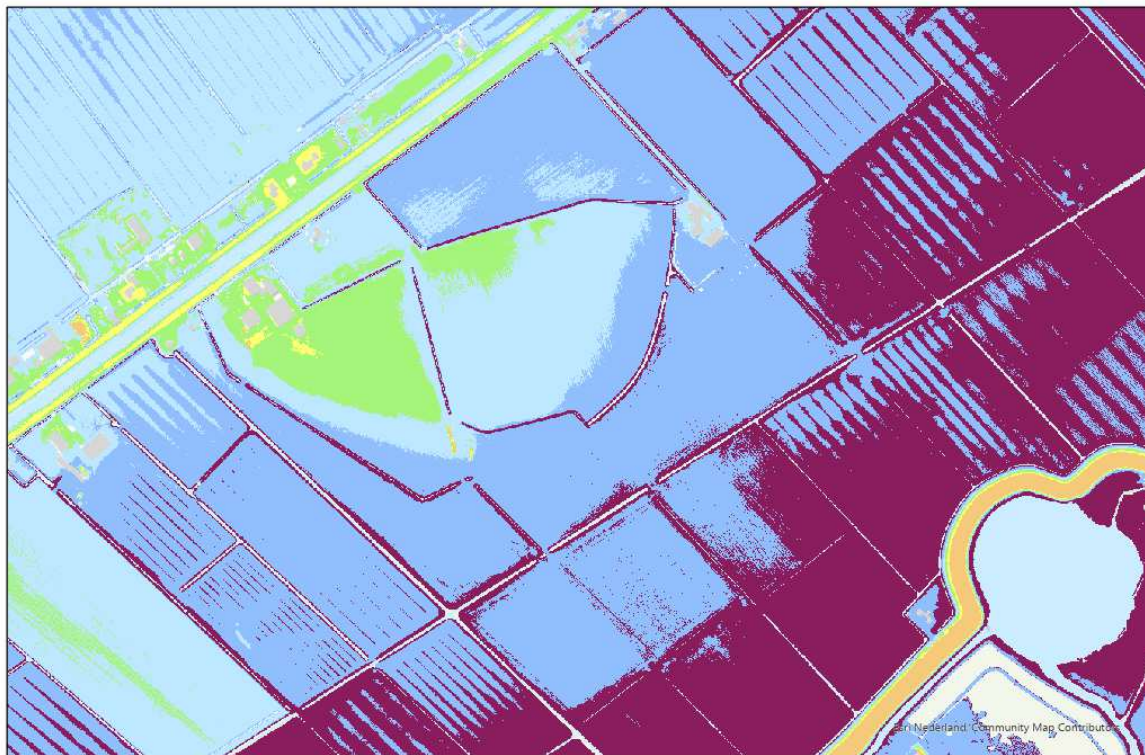
Leeuwenhorn

In de peilgebieden rond de oude hoogte achter hoeve Leeuwenhorn, ter hoogte van de Grote Sloot 418, staan in het vigerend beleid geen peilen vastgelegd. In het verleden was hier geen mogelijkheid tot aanvoer en daarom kon hier geen peil worden gehanteerd. In het nieuwe peilbesluit is het gebied opgedeeld in vijf peilgebieden, waarbij is gekeken naar de functies en droogleggingseisen. Direct langs de weg staan een aantal oudere boerderijen, waarbij het uitgangspunt is dat het peil niet mag veranderen om schade aan de fundering te voorkomen. Het peil is hier hoger vastgelegd, in lijn met gemeten waterstanden (peilgebieden 2767-06, 2767-07 en 2767-08). De peilgebieden die verder van de Groote Sloot liggen hebben een lager peil, wat aansluit bij de agrarische functie en maaiveldhoogte. In het vaststellen van de peilgrenzen is gekeken naar de maaiveldhoogte (Figuur 4) en het cultuurhistorisch landschap. De hoogte bij de Leeuwenhoorn vormt een kenmerkend aspect in het landschap. In Figuur 3 is de geomorfologische situatie rond de Leeuwenhorn weergegeven. Figuur 3 laat de zandige afzetting zien die een verhoging vormen in het landschap (aangeduid met '3L11'). De peilgebiedsgrenzen volgen het tracé van deze verhoging, om rekening te houden met het cultuurhistorisch landschap.

Datum
27 januari 2026

Figuur 3: Geomorfologische situatie rond de verhoging de Leeuwenhorn. Het gebied gekenmerkt als '3L11' is een 'welvende zandplaat' en vormt een verhoging in het landschap. De code '2m35' duidt lagergelegen kleiige gronden aan (Archeo Cultura [lit. 3]).

Figuur 4: Maaiveldhoogte rond de Leeuwenhorn (Actueel Hoogtebestand Nederland [lit. 10])

Datum
27 januari 2026

Poldercluster Zijpe Zuid

Schagerbrug

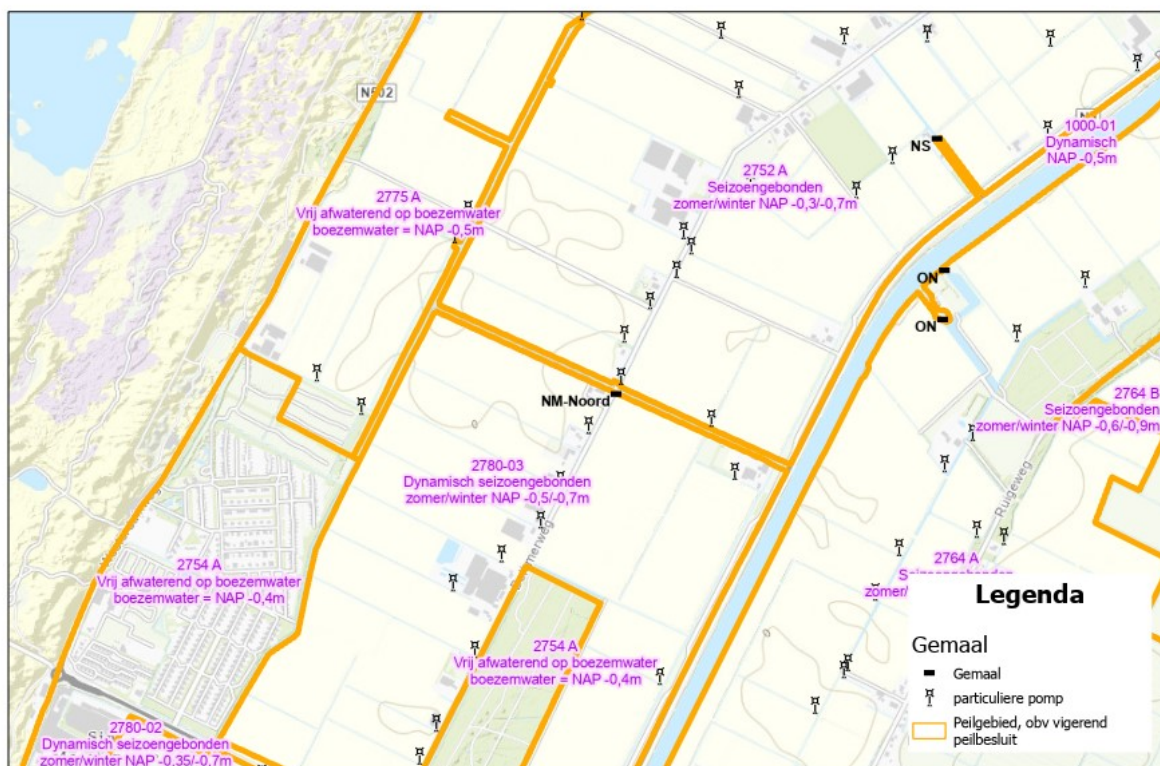
Regelmatig zijn bewoners van Schagerbrug verwonderd dat de in 20xx aangelegde waterberging Schagerbrug niet wordt gebruikt t.b.v. het dorp. De waterberging en het dorp liggen echter in twee verschillende polders en in het landelijk gebied is het waterpeil in de zomer hoger dan in het dorp. Om af te kunnen voeren naar de waterberging, kan de watergang tussen de bebouwing van de J.A. de Boerstraat en het landelijk gebied worden toegevoegd aan het peilgebied van het dorp. Hierdoor kan het dorp ten zuiden van de Schagerweg bij nood afvoeren naar de waterberging Schagerbrug. Op deze manier is het stedelijke deel van Schagerbrug beter bestand tegen extreme neerslag en dus toekomstbestendiger ingericht. Het waterpeil in de watergang wijzigt van NAP-0,85/-1,15m naar vast NAP -1,10m. Er worden geen nadelige effecten verwacht, omdat het een gering verschil betreft met het huidige winterpeil. Voor de samenvoeging moet een bestaande dam 30m worden verplaatst. Onder normale omstandigheden voert de watergang rond het dorp voortaan af naar de andere polder (gemaal D). Het gemaal van deze polder heeft een overcapaciteit, waardoor dit geen probleem is.

Poldercluster Zijpe West

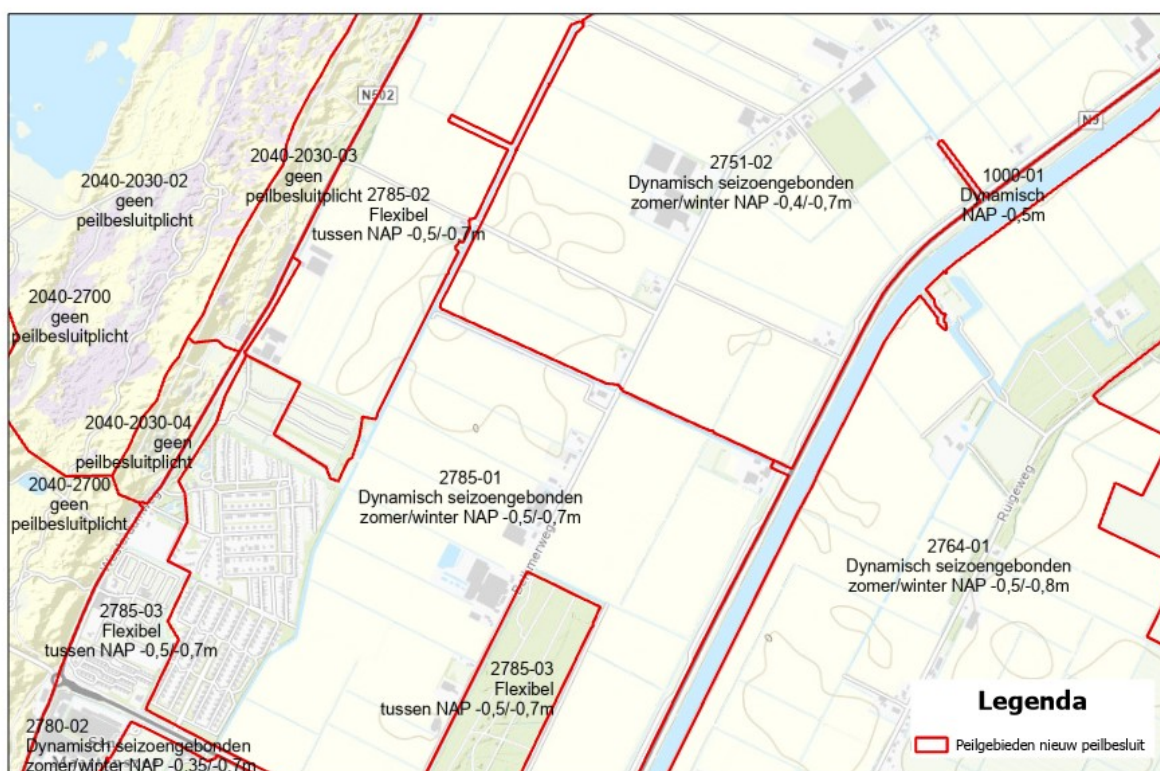
Samenvoegen gemalen NM-Noord en NS en afsplitsen boezem

In de afdelingen NS en NMR staan twee gemalen (NM-Noord en NS, respectievelijk) die aan het eind van hun levensduur zijn. HHNK grijpt deze kans aan om de twee gemalen samen te voegen en één robuust bemalingsgebied te creëren. Hierbij wordt meteen het watersysteem eenvoudiger en toekomstbestendig ingericht. Het nieuwe gemaal dat gemalen NM-Noord en NS vervangt wordt geplaatst direct langs de Schermerboezem, bij de Parallelweg 16. Op deze manier wordt een zijtak van de boezem onderdeel van het achterliggende poldersysteem. Figuur 5 geeft de vigerende peilgrenzen en de gemalen NM-Noord en NS weer.

Datum
27 januari 2026

Figuur 5: Vigerende peilgebieden in afdelingen NMR en NS, inclusief de huidige gemalen NM-Noord en NS

Figuur 6 - Voorstel peilgebieden in afdelingen NMR en NS in het nieuwe peilbesluit

Datum
27 januari 2026

Het watersysteem in de polder, in peilgebied 2785-01, wordt ook aangepast als onderdeel van de herinrichting (Figuur 6). De huidige grens tussen peilgebieden 2785-01 en 2785-04 (2780-03 en 2752 A in de oude codering) ligt in de huidige situatie op een afsluiter ter hoogte van de Belkmerweg 99. Het water bovenstrooms van deze afsluiter is van goede kwaliteit en wordt gebruikt als aanvoer voor natuurgebied het Wildrijk van Landschap Noord-Holland. De campings naast deze watergang ervaren echter grondwateroverlast. In de nieuwe situatie komt de peilgrens dicht langs de zeeweg, met een nieuwe stuw (Figuur 6).

De aanvoer van schoon water richting Wildrijk blijft gegarandeerd, door de stuw wordt het schone kwelwater uit de Pettemerduinen gescheiden van water van de agrarische percelen in peilgebied 2785-04. De peilscheiding loopt verder door het campingterrein aan de Westerduinweg. Op deze manier wordt schoon kwelwater uit de duinen wel afgevangen voor het Wildrijk. De campings krijgen een lager peil in de winter van NAP -0,70 meter (nu NAP -0,50 meter).

De campings zouden drains aan kunnen leggen richting de watergang achter hun terrein, aansluitend op dit lagere peil, waardoor het risico op grondwateroverlast afneemt.

De agrarische percelen langs de Belkmerweg kunnen met de nieuwe indeling ook afwateren op de watergang aan de achterkant van hun percelen, in plaats van alleen via de wegsloot langs de Belkmerweg, richting gemaal NM-Noord. Dit heeft voor de agrarische percelen ook een positief effect.

KRW-toets

De nieuwe indeling van het watersysteem en het nieuwe gemaal hebben geen negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit en de KRW-doelstellingen. De schermerboezem is een KRW-waterlichaam en de waterkwaliteit, zowel chemisch als ecologisch, mag niet afnemen. HHNK heeft intern een toets uitgevoerd om de mogelijke effecten van de aanpassing in kaart te brengen (Bijlage 3). Hieruit bleek dat er geen negatieve effecten ontstaan op de chemische of ecologische waterkwaliteit van het KRW-waterlichaam. De enige uitzondering hierop is mogelijk negatief effect voor vissen, omdat hun leefgebied wordt verkleind doordat de zijtak van de boezem niet meer vrij toegankelijk is. In de zomer is het peil in de polder echter gelijk aan te boezem (NAP -0,5 m), waardoor een open verbinding mogelijk is. Voor de winter situatie, wanneer het lage peil in de polder wordt gevoerd, wordt een vistrap aangelegd als beheersmaatregel. Zo wordt voorkomen dat de nieuwe indeling van het watersysteem en het nieuwe gemaal negatieve gevolgen hebben op de waterkwaliteit of KRW-doelstellingen.

Voortoets effect natura-2000

De nieuwe indeling van het watersysteem en het lagere peil in de winter heeft geen negatieve gevolgen voor nabijgelegen Natura-2000 gebied het Zwanenwater en de Pettemerduinen. Door het lagere peil in de huidige zijtak van de boezem in de winter (van NAP -0,5 m naar NAP -0,7 m) zou meer kwel kunnen worden aangetrokken en afgevoerd via de watergang. Dit zou in theorie mogelijk negatieve effecten kunnen hebben op de natuur binnen het Natura 2000-gebied. Het effect op de peilwijziging zal echter geen merkbaar effect hebben op de natuur in het Zwanenwater, om verschillende redenen. Ten eerste is het areaal waarbinnen het oppervlaktewaterpeil wordt verlaagd klein, waardoor het effect op de grondwaterstand in de omgeving heel klein zal zijn. Ten tweede ligt de watergang waarin het oppervlaktewater wordt verlaagd op aanzienlijke afstand van het natuurgebied (ongeveer 350 of het dichtstbijzijnde punt). Hierdoor is het effect van de peilverlaging op de grondwaterstand in het natuurgebied niet aanwezig of heel klein. Ten derde wordt het peil

Datum
27 januari 2026

alleen verlaagd in de winterperiode, de natste periode van het jaar en de periode waarin de watervraag vanuit vegetatie heel laag is. Zelfs als de peilverlaging een effect heeft op de grondwaterstand in het Zwanenwater, dan is dit niet in een periode waarin de natuur een watertekort ervaart.

Petten

Het dorp Petten valt in het vigerend peilbesluit binnen één peilgebied, met drie aparte peilafwijkingen. Dit is een erfenis van de tijd dat de gemeente het watersysteem nog beheerde. In de huidige situatie beheert HHNK het watersysteem, waardoor de peilafwijkingen kunnen worden vastgelegd als peilgebieden. Bij het opnemen van de peilgebieden is getoetst of de huidige indeling logisch en robuust is. Uitgangspunt is dat de peilen gelijk blijven aan de huidige situatie, zodat er geen negatieve effecten ontstaan voor de aanwezige woningen.

De grenzen van de peilgebieden zijn iets aangepast ten opzichte van de peilafwijkingen, om verschillende redenen. In het westelijke deel van het dorp is de peilgrens door de wijk getrokken om ruimte te maken voor het afkoppelen van de woningen. De toekomstige hemelwaterafvoer kan zo naar het dichtstbijzijnde oppervlaktewater worden gelegd zonder dat dan de peilgrens moet worden aangepast. De peilgrens tussen peilgebieden 2779-2 en 2779-01 is iets zuidelijker geplaatst ten opzichte van de huidige grens tussen peilafwijkingen. Hier moet een nieuwe stuw komen ter hoogte van de sportvelden, zodat het peil in de noordelijke wijk makkelijker beheerd kan worden. Bovenstrooms van de stuw komen twee watergangen samen, voor beide watergangen kan zo het peil worden beheerd.

Poldercluster Callantsoog

Uitlandse polder

De Uitlandse polder, specifiek de percelen langs de Uitlandseweg, heeft een versnipperd watersysteem. In het peilbesluit worden een aantal peilgebieden aangepast of opgeheven om het watersysteem eenvoudiger en zo toekomstbestendiger te maken. Peilgebieden 2030-05 en 2030-27 worden verkleind tot enkel de wegsloot langs de Uitlandseweg. Op deze manier vormen de peilgebieden en hoogwatersloot waarmee de percelen ten noorden van de Uitlandseweg van water kunnen worden voorzien. De watergang aan de achterkant van de percelen vormt de laagwatersloot, onderdeel van 2030-03, waarmee de afwatering wordt verzekerd. Alle parallelsloten gaan op in het grote peilgebied 2030-03, waardoor het hele systeem robuuster wordt.

Zandpolder

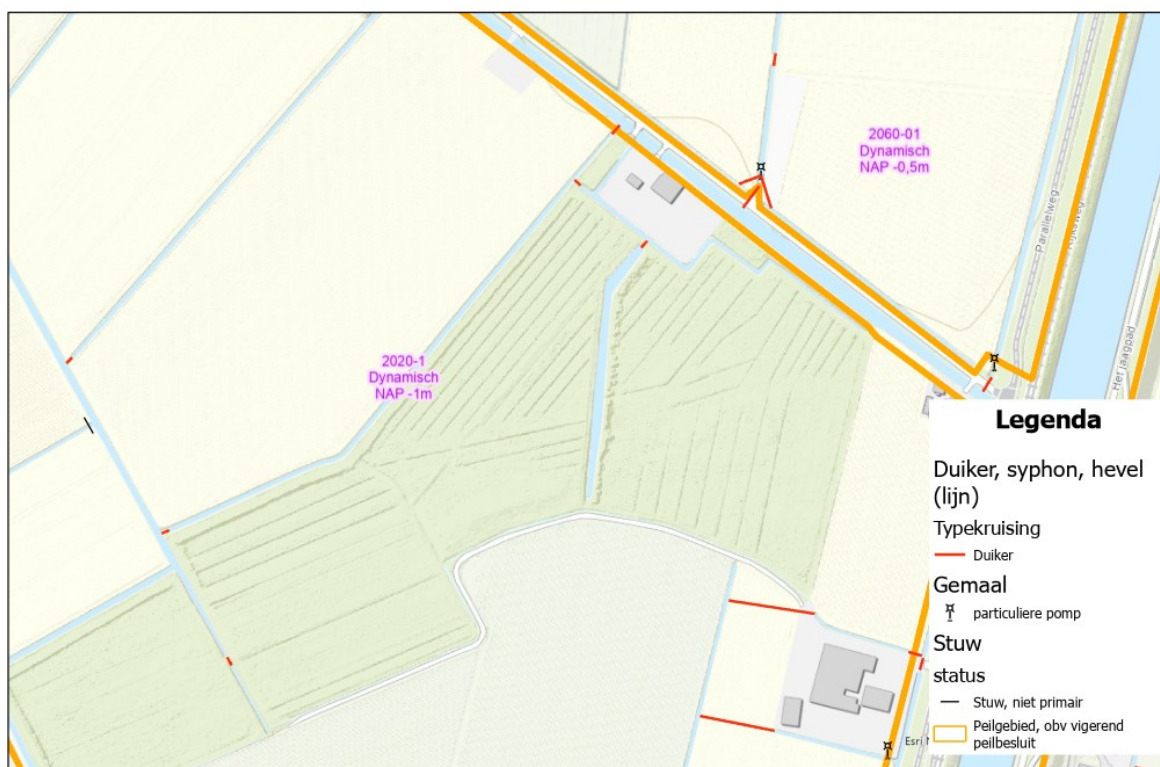
Landschap Noord-Holland is bezig met het ontwikkelen van natte natuur-percelen in de Zandpolder. Als onderdeel van hun plannen gaat Landschap Noord-Holland de stuw bij Zandpolder 6 (achter de Voorweg 1) verplaatsen en een aantal watergangen dempen. Met de stuw verplaatst de peilscheiding tussen peilgebieden 2030-19 en 2030-20 naar het zuiden. HHNK heeft een vergunning voor de plannen verleend en getoetst dat de plannen geen negatieve effecten heeft op de boerderij de Karnemelkplaats of het watersysteem. Hierbij is vastgesteld dat de kans op verzilting van het watersysteem niet toeneemt als gevolg van de aanpassingen.

Poldercluster 't Hoekje

Datum
27 januari 2026

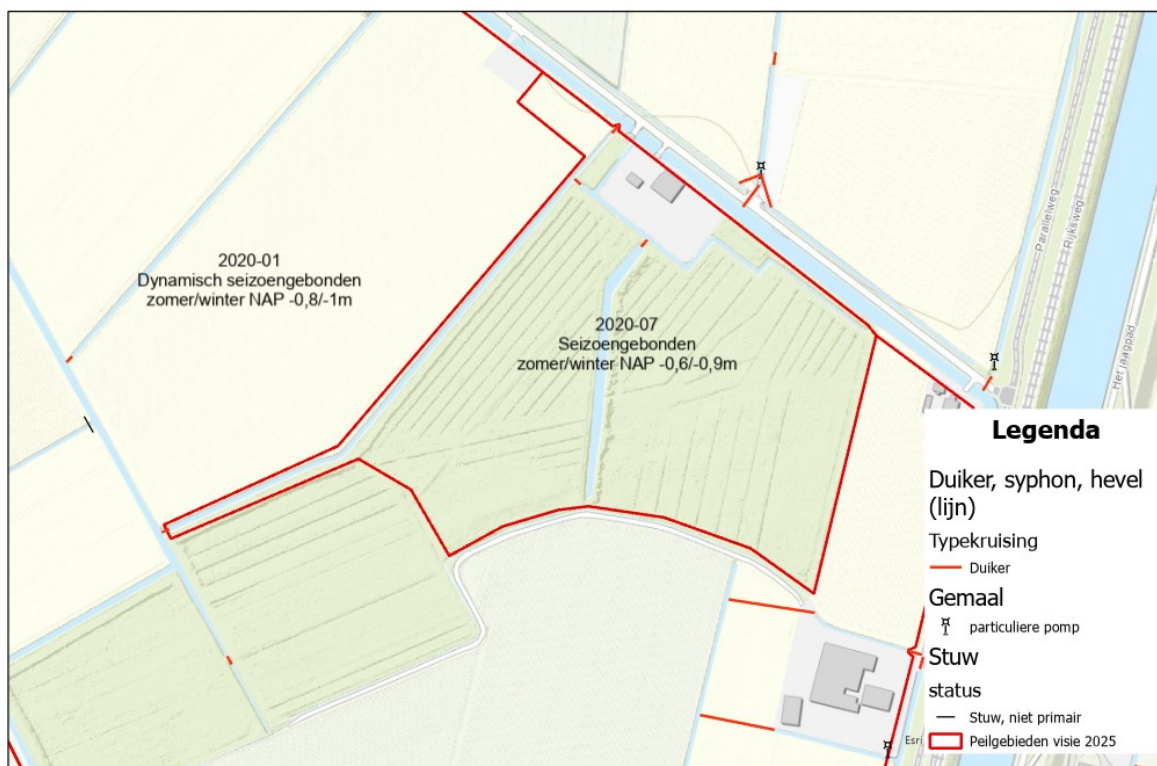
Voor de polder 't Hoekje zijn geen specifieke aanpassingen ten opzichten van praktijkpeil voorzien. Hier worden enkel de huidige gevoerde peilen vastgelegd.

In het oosten van polder 't Hoekje ligt een bosperceel van Staatsbosbeheer met een oude boerderij erop (ter hoogte van de Scheidingsvliet 1). In het vigerende peilbesluit is dit gebied onderdeel van het grotere peilgebied 2020-01 met een dynamisch peil van NAP -1,0 m (Figuur 7). In de praktijk functioneert het natuurgebied en de watergang aan de westzijde hiervan als een apart peilgebied met een hoger peil. Uit metingen en informatie van Staatsbosbeheer blijkt dat het peil in de zomer rond NAP -0,6m ligt en in de winter uitzakt. Daarom wordt dit stuk als apart peilgebied (2020-07) opgenomen in het peilbesluit (Figuur 8). Uitgangspunt is dat de peilen in de praktijk niet veranderen ten opzichte van de huidige situatie in het veld, om de natuur, fundering van de woning en agrarische functie van het veld ten westen van het bosperceel niet te beïnvloeden. Daarom is een seizoensgebonden peil van NAP -0,6 m/ -0,9 m zp/wp vastgelegd, aansluitend bij metingen.

Figuur 7: Vigerend peilbesluit rond bosperceel bij Scheidingsvliet 1

Datum
27 januari 2026

Figuur 8: Nieuw peilgebied (2020-07) zoals opgenomen in het peilbesluit, rond bosperceel bij Scheidingsvliet 1

Datum
27 januari 2026

Literatuurlijst

1. Advies Hosper, Ruimtelijk advies voor ingrepen in het watersysteem, 2013
2. Alterra, Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland (LGN5); Vervaardiging, nauwkeurigheid en gebruik, 2005
3. Archeo Cultura, Schagen, Leeuwenhorn - Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van enkele percelen gelegen in de Noord Zijpe, Polder D, 2014, beschikbaar via [Zijpe-Leeuwenhorn-Bureauonderzoek-114.pdf](#)
4. DLO-Staring Centrum, Bodemkaart van Nederland, Wageningen, 1994
5. DLO-Staring Centrum, Bodemkaart van Nederland; Toelichting bij de kaartbladen, 1995
6. Europese Gemeenschappen, Kaderrichtlijn water; Richtlijn 2000/60/EG, PB L 327, 2000
7. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Beleidsregels peilafwijkingen 2009, Voorwaarden voor vergunningen peilafwijkingen, 2009
8. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waterprogramma 2016-2020, 2015
9. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier, 2004
10. Meetkundige Dienst, Productspecificatie AHN 2000, 2000, beschikbaar via <https://www.ahn.nl/>
11. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW), 2002
12. Provincie Noord-Holland, Cultuurhistorische waardenkaart Noord-Holland, 2002
13. Provincie Noord-Holland, Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provinciaal blad 2009|162
14. Provincie Noord-Holland, Wijzigingen Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provinciaal blad 2016|131
15. Vereniging voor landinrichting, Cultuurtechnisch Vademecum; Handboek voor inrichting en beheer van het landelijk gebied, 2000
16. Zijpermuseum, De Zype, beschikbaar via https://www.zijpermuseum.nl/maps/zhb2005a/images/afb0_0.jpg